

faa Maaneder maatte tage tiltakke med at flytte hen til et andet Theater, nemlig Hoftheatret; det viste sig at være et temmelig stort Beløb, som derved gik tabt. Nu er ganske vist Situationen bleven en heelt anden, og dernæst vil jeg tilføie, at nu have jo Folk saalænge havt, jeg vil ikke sige: den Tilfredsstillelse at see paa det gamle Theater, men den Tilfredsstillelse at ralle med paa det, at der, om det end vilde være noget smerteligt for dem, om de nu skulde opgive dette, dog maaskee derved kunde fremkaldes en livligere Stemning for at tilveiebringe et heelt nyt Theater paa Pladsen ved Siden af det gamle. Dertil kommer, at man nu stoler paa Communens Velvillie, og jeg vil haabe, at man ikke skal blive stuffet i saa Henseende. Det er vist, at for 13 eller 14 Aar siden, da dette Spørgsmaal forelaa, og jeg havde med det at gjøre, viste der sig ingen Tilbøielighed hos Communen til at give noget som helst Tilskud i denne Retning; men ogsaa i den Henseende synes Forholdene nu virkelig meget væsentlig at have forandret sig. Jeg kan ogsaa meget vel fatte, at det ligeoverfor Communen vil kunne udøve en stærkere Tilvækningskraft, og at en større Impuls vil kunne gives, naar man forestiller den, hvorledes hele den skjønne Plads vil komme til at tage sig ud, naar man bliver af med det nuværende Theater og derimod faaer et rigtig skjønt og smukt Theater ved Siden af det gamle og faaer den Plads fri, der strækker sig fra Kongens Nytorv ned mod den nye, smukke, brede Gade, der ganske vist spærrer af det gamle Theater. Dersom det skulde være Tilfældet, som jeg forudsætter, at Communen virkelig i en betydelig Grad skulde være villig til at gaae ind paa endog et større Offer for at kunne opnaae disse Fordele, og dersom det, hvad jeg forudsætter, ligeledes er Tilfældet, at man lettere hos de forffjellige Private kunde sætte Velvillie og Rædebønhed til at give Ofre i Bevægelse ved Forestillingen om et saadant nyt, skjønt Theater, som Enhver jo har Lov til at fremmane sig selv, saa troer jeg, at dette Foretagende kunde være meget hensigtsmæssigt. Jeg har meget tilovers for det gamle Theater, og jeg troer, at det har visse Fortrin, som man maa haabe ogsaa ville naaes i det nye, hvad der imidlertid ikke er sikkert, men

jeg for mit Bedkommende indrømmer, at det gamle Theater har mange Mangler og Skøbeligheder baade i Henseende til det Indre og det Ydre. Jeg skulde derfor troe, at der kunde være Meget, der talte for at gaae den Vej, som Commissionens Medlemmer jo Alle synes om og have bragt i Forslag, og at vi saaledes kunde have Udsigt til at naae det Maal at faae opbygget et heelt nyt, stort Theater paa den Plads, hvor nu Høiskolen staaer, et Theater, som i alle Henseender kunde fremstaae under heldige, ydre Omstændigheder, men jeg vil dog sige, at dersom dette Maal skal naaes, er der efter min Mening visse Betingelser, som ere absolut nødvendige. Jeg vil ikke tvivle paa, at der er nogen Velvillie hos Communen; og at der ogsaa hos flere formuende Private kan fremkaldes Interesse og Velvillie, men jeg troer, at der er to Betingelser, som ere aldeles nødvendige, for at denne Velvillie og Tilbøielighed skal kunne komme til at virke paa en saa kraftig Maade, at det forventede Resultat derved paa nogen Maade kan opnaaes. For det Første mener jeg, at Betingelsen derfor er den Optraeden, der vises af selve Lovgivningsmagten, af Rigsdagen. Man vil med Røie kunne haabe og vente fra Rigsdagens Side, at den ved denne nye Ordning vil optræde ligeoverfor Theatret med den Liberalitet, som jeg efter min tidligere Erfaring ikke vil nægte, at der er blevet viist, men som vel til enkelte Tider kan have sigtet og kan have taget sig idetmindste mindre heldig ud. Jeg troer, at det vil være en Betingelse, at der fra Rigsdagens Side vises en saadan Optraeden ligeoverfor Theatret, at der ikke blot tages i Betragtning, hvad den mindste Sum er, med hvilken Rigsdagen kunde slippe fra Theatret, og at man ikke nøielseende og karrigt overveier, hvad der kunde være tilstrækkeligt til, at det — som med stærke og kraftige Udtryk, men iøvrigt sandt, blev yttrret af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) — kunde gaae paa Pumperne. Dette er neppe den Maade, hvor paa Rigsdagen skal stille sig ved denne Afgjørelse; den kan derimod selv efter den Erfaring, der tidligere er vunden, have en Forestilling om, med hvilket Beløb Theatret vil